Міністерство освіти і науки України

Центральноукраїнський національний технічний університет

ПОЛОЖЕННЯ
про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Центральноукраїнського національного технічного університету

Затверджено рішенням
загальних зборів трудового
колективу ЦНТУ
протокол №1 від 23.12.2025 р.

Голова загальних зборів трудового
колективу ЦНТУ
_____ Андрій КИРИЧЕНКО

Введено в дію наказом ректора
ЦНТУ № 365-05 від 30.12.2025 р.

Кропивницький – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає статус, мету, завдання, права, засади членства, структуру, порядок формування органів управління та організацію діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Центральноукраїнського національного технічного університету (далі – Наукове товариство; Товариство; Університет – ЦНТУ).

1.2. Наукове товариство є добровільним самоврядним об’єднанням студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ЦНТУ та здійснює діяльність відповідно до статті 41 Закону України «Про вищу освіту».

1.3. Наукове товариство є частиною системи громадського самоврядування Університету. Воно не є юридичною особою, діє самостійно в межах закону, Статуту ЦНТУ та цього Положення і не підпорядковується адміністративно проректору чи іншій посадовій особі Університету.

1.4. Діяльність Товариства здійснюється відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про академічну доброчесність», інших актів законодавства, Статуту ЦНТУ та цього Положення.

1.5. Основними принципами діяльності Наукового товариства є свобода наукової творчості, добровільність, самоврядування, колегіальність, відкритість, демократичність, рівність прав, повага до академічної доброчесності, недискримінація, прозорість та підзвітність своїм членам.

1.6. Наукове товариство взаємодіє зі Студентською радою, Студентським науковим товариством, Радою молодих вчених, кафедрами, факультетами, науковими та іншими структурними підрозділами ЦНТУ. Така взаємодія не обмежує організаційної самостійності відповідних самоврядних об’єднань.

1.7. Товариство не встановлює обов’язкових членських внесків. Воно не укладає від власного імені цивільно-правових договорів; організаційне, матеріальне та фінансове забезпечення здійснюється Університетом у визначеному законодавством порядку.

1.8. До складу Наукового товариства як його організаційні складові входять Студентське наукове товариство та Рада молодих вчених ЦНТУ. Вони зберігають власні положення, виборні органи управління та організаційну самостійність у межах визначених ними напрямів діяльності. Їх входження до складу Наукового товариства не припиняє діяльності цих об'єднань і не змінює порядку формування їхніх органів управління.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ

2.1. Метою Наукового товариства є сприяння науковій, науково-технічній, інноваційній і творчій діяльності студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, захист їхніх прав та інтересів у сфері наукової діяльності, розвиток академічної кар'єри і підтримка дослідницьких ініціатив.

2.2. Для досягнення мети Наукове товариство:

– представляє інтереси своїх членів перед органами управління Університету та іншими установами з питань наукової діяльності й академічної кар'єри;

– організовує та проводить наукові конференції, семінари, школи, конкурси, зустрічі, міждисциплінарні та інноваційні заходи;

– сприяє участі молодих дослідників у наукових проєктах, грантах, стажуваннях, академічній мобільності, наукових публікаціях і винахідницькій діяльності;

– проводить інформаційну, консультативну та просвітницьку роботу з питань наукової діяльності, академічної кар'єри, наукових публікацій, академічного письма та захисту прав інтелектуальної власності;

– сприяє роботі студентських наукових гуртків та інших дослідницьких об'єднань, не втручаючись у їх академічну діяльність;

– поширює інформацію про наукові можливості, стипендії, конкурси, програми підтримки, міжнародну співпрацю;

– розробляє пропозиції щодо вдосконалення умов наукової роботи, доступу до дослідницької інфраструктури й підтримки молодих вчених;

– популяризує наукову етику, академічну доброчесність, відповідальне дослідження та відкриту науку;

– сприяє залученню школярів та обдарованої молоді до наукової і винахідницької діяльності, розвитку наукового наставництва та популяризації науки;

– подає в установленому порядку пропозиції щодо заохочення осіб за наукові досягнення;

– взаємодіє з науковими товариствами інших закладів вищої освіти та наукових установ в Україні і за кордоном;

– приймає в межах повноважень внутрішні організаційні акти, що не суперечать цьому Положенню.

2.3. Наукове товариство здійснює повноваження погодження, прямо визначені законодавством, зокрема щодо рішень про відрахування та поновлення осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, а також щодо політик, заходів і процедур забезпечення академічної доброчесності ЦНТУ в частині, що стосується здобувачів освіти.

2.4. Участь Наукового товариства в консультативних і дорадчих органах ЦНТУ здійснюється відповідно до законодавства, Статуту та положень про відповідні органи. Саме по собі це Положення не замінює визначених законом процедур формування їх персонального складу.

3. ЧЛЕНСТВО, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

3.1. У роботі Наукового товариства беруть участь особи віком до 35 років, які навчаються або працюють у ЦНТУ; для докторантів – до 40 років відповідно до статті 41 Закону України «Про вищу освіту».

3.2. Членство є добровільним і набувається на підставі заяви (письмової або електронної) до Наукового товариства. Голова або уповноважений член Координаційної ради організовує облік заяв і повідомляє заявника про включення до списку членів.

3.3. Кожен член Наукового товариства має право брати участь в обговореннях і заходах, обирати й бути обраним до його органів за умови дотримання вимог цього Положення, вносити пропозиції, отримувати інформацію про ухвалені рішення, ознайомлюватися з протоколами та звертатися щодо захисту своїх інтересів.

3.4. Члени Наукового товариства зобов'язані дотримуватися законодавства, цього Положення, прав інших учасників, принципів академічної доброчесності та добросовісно виконувати добровільно прийняті доручення.

3.5. Членство припиняється за заявою особи; у разі втрати статусу здобувача або працівника ЦНТУ; після досягнення визначеної законодавством вікової межі; у разі смерті особи.

3.6. Виключення з Наукового товариства за грубе або систематичне порушення цього Положення можливе за мотивованим рішенням Конференції Наукового товариства після повідомлення особи про претензії та надання їй можливості висловити пояснення. Таке рішення може бути переглянуте Конференцією за новими обставинами; незгода з позицією більшості не є підставою для виключення.

3.7. Облік членів ведеться з дотриманням законодавства про захист персональних даних; збираються лише відомості, необхідні для встановлення членства, зв'язку з учасниками та організації демократичних процедур.

3.8. Входження Студентського наукового товариства або Ради молодих вчених до складу Наукового товариства не означає автоматичного набуття членства в ньому всіма членами відповідного об'єднання. Індивідуальне

членство в Науковому товаристві набувається відповідно до пунктів 3.1–3.2 цього Положення.

4. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

4.1. Органами управління Товариства є: Конференція Наукового товариства (вищий орган), Координаційна рада (виборний колегіальний орган між конференціями), Голова, заступник Голови та секретар.

4.2. Координаційна рада є виборним колегіальним органом Наукового товариства, який забезпечує його діяльність між конференціями.

4.3. Конференція складається з членів Товариства або обраних ними делегатів за процедурою, затвердженою відкритим рішенням Товариства до оголошення виборів делегатів. Правила представництва не можуть безпідставно усувати від участі жодну з категорій членів.

4.4. Чергове засідання Конференції проводиться не рідше одного разу на навчальний рік. Про час, формат, порядок денний, правила участі та подання пропозицій повідомляють не пізніше ніж за 14 календарних днів. Позачергова Конференція скликається за рішенням Координаційної ради або на вимогу не менш як третини членів Товариства.

4.5. Конференція правомочна за участі понад половини її членів або належним чином обраних делегатів. Рішення ухвалюються більшістю голосів присутніх, якщо цим Положенням не передбачено більшої кількості голосів. Голосування щодо обрання та дострокового відкликання виборних посадових осіб є таємним.

4.6. До виключної компетенції Конференції належать:

– обрання та дострокове припинення повноважень Голови, заступника, секретаря і членів Координаційної ради;

– визначення пріоритетів діяльності й затвердження плану роботи;

– заслуховування та оцінювання звіту органів Товариства;

– прийняття внутрішніх організаційних актів і пропозицій щодо змін до цього Положення;

– розгляд питань членства, віднесених до її компетенції, та інших принципових питань.

4.7. Координаційна рада складається з Голови, заступника, секретаря та виборних членів. Загальна кількість її членів визначається Конференцією перед виборами з урахуванням чисельності Товариства, але не може бути меншою ніж п’ять осіб. Якщо від окремої категорії кандидатів немає, це фіксують у протоколі без призначення представників адміністрацією. Студентське наукове товариство та Рада молодих вчених мають право висувати кандидатів до Координаційної ради з числа членів Наукового

товариства. Такі кандидати обираються Конференцією Наукового товариства на загальних підставах. Усі члени Координаційної ради обираються Конференцією Наукового товариства.

4.8. Координаційна рада організовує поточну роботу, забезпечує виконання рішень Конференції, розглядає подання про погодження відповідно до розділу 6, формує пропозиції та веде взаємодію з підрозділами ЦНТУ. Голови Студентського наукового товариства та Ради молодих вчених мають право брати участь у засіданнях Координаційної ради Наукового товариства з правом дорадчого голосу, якщо вони не є її членами. Під час розгляду питань, що безпосередньо стосуються відповідного об'єднання, його представник запрошується на засідання.

4.9. Засідання Координаційної ради проводяться за потреби, але не рідше одного разу на три місяці. Кворум – понад половина її складу; рішення ухвалюються більшістю присутніх членів, але не менш ніж третиною затвердженого складу. За рівності голосів рішення вважається неприйнятим.

4.10. Голова представляє Товариство, скликає засідання, підписує протоколи й подання, організовує звітність та несе відповідальність за доведення рішень членам Товариства. За відсутності Голови його функції виконує заступник без розширення повноважень.

4.11. Секретар веде протоколи, облік рішень і документів, забезпечує збереження матеріалів Товариства та повідомлення учасників про прийняті рішення. Архівування документів здійснюється за погодженими з Університетом правилами документообігу.

5. ВИБОРИ ТА ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

5.1. Органи Товариства формуються на демократичних засадах шляхом виборів. Строк повноважень обраних органів становить два роки; одна особа не може обіймати посаду Голови більш ніж два строки поспіль.

5.2. Дата виборів, умови висунення кандидатів, список виборців та спосіб голосування оголошуються не пізніше ніж за 14 календарних днів. Кожен член Товариства має рівне право голосу. Кандидат має право представити програму та отримати рівні можливості для агітації.

5.3. Виборча комісія формується рішенням Конференції з осіб, які не є кандидатами на відповідні посади; за відсутності такої можливості Конференція визначає незалежних лічильників з числа своїх учасників, які не балотуються.

5.4. Голосування може здійснюватися очно або за допомогою електронних засобів, які забезпечують достовірність волевиявлення, захист

персональних даних, таємницю голосування у випадках, коли вона обов'язкова, а також можливість перевірити підрахунок голосів.

5.5. Обраною вважається особа, яка отримала більшість голосів учасників голосування за наявності кворуму Конференції. Якщо жоден кандидат не набрав більшості, проводиться повторне голосування між двома кандидатами з найбільшою кількістю голосів. Якщо за результатами повторного голосування переможця не визначено, Конференція призначає повторні вибори відповідної посадової особи.

5.6. Повноваження виборної особи припиняються у разі завершення строку, добровільної відставки, припинення членства, неможливості виконувати обов'язки або дострокового відкликання рішенням Конференції. До обрання нового складу чинні посадові особи забезпечують лише поточну безперервність роботи, без права змінювати виборчі правила чи обмежувати кандидатів.

6. ПОГОДЖЕННЯ РІШЕНЬ ТА УЧАСТЬ В АКАДЕМІЧНІЙ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Погодження Науковим товариством здійснюється у випадках, прямо встановлених законодавством, зокрема:

– проєктів рішень про відрахування та поновлення осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, відповідно до частини сьомої статті 41 Закону України «Про вищу освіту»;

– політик, заходів і процедур забезпечення академічної доброчесності ЦНТУ у частині, що стосується здобувачів освіти, відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність».

6.2. Проєкт документа чи рішення з обґрунтуванням і матеріалами, необхідними для розгляду, надсилається Голові або на офіційну адресу Товариства. Дата отримання фіксується. Не передаються дані про особу в обсязі, що не є необхідним для здійснення погодження.

6.3. Координаційна рада розглядає матеріали, як правило, протягом десяти робочих днів з дня отримання повного пакета. За необхідності запитує додаткову інформацію та може запросити уповноважених представників підрозділів. Строк погодження, якщо інше не встановлено законом, може бути узгоджений з ініціатором за обґрунтованих обставин.

6.4. Член Координаційної ради з особистою заінтересованістю у відповідному питанні повідомляє про конфлікт інтересів і не бере участі в голосуванні. За відсутності кворуму питання виноситься на Конференцію Наукового товариства або засідання ради після усунення причин відсутності кворуму.

6.5. Рішення про погодження чи відмову в погодженні приймається відкритим голосуванням, оформлюється протоколом із зазначенням результатів голосування та обґрунтування у разі відмови. Витяг із протоколу або лист за підписом Голови надсилається ініціатору. Рішення про погодження, обов'язковість якого передбачена законодавством, ухвалюється більшістю голосів від загального складу Координаційної ради. Якщо пропозиція про погодження не набрала необхідної кількості голосів, рішення про погодження вважається неухваленим. Рішення про відмову в погодженні приймається окремо з наведенням відповідного обґрунтування.

6.6. Ненадання відповіді Науковим товариством саме по собі не вважається погодженням. У разі порушення строків ініціатор порушує питання про повторний розгляд, але не підмінює волевиявлення Товариства рішенням посадової особи.

6.7. При розгляді документів про академічну доброчесність Наукове товариство здійснює саме передбачене законом інституційне погодження політик і процедур; воно не підмінює повноваження Комісії з академічної доброчесності, не встановлює персональну відповідальність за порушення та не розглядає повідомлення замість компетентного органу.

6.8. Рішення щодо відрахування або поновлення особи, яка здобуває ступінь доктора філософії, розглядається з дотриманням прав такої особи, вимог захисту персональних даних і засад неупередженості. Матеріали, що містять дані обмеженого доступу, не оприлюднюються.

7. ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА

7.1. Адміністрація Університету забезпечує належні умови діяльності Наукового товариства відповідно до частини десятої статті 41 Закону України «Про вищу освіту», зокрема доступ до приміщень, необхідного обладнання, зв'язку, інформаційних ресурсів і організаційної допомоги.

7.2. Фінансовою основою діяльності Наукового товариства є кошти, визначені Вченою радою ЦНТУ відповідно до частини одинадцятої статті 41 Закону України «Про вищу освіту». Видатки проводяться уповноваженими підрозділами Університету за бюджетними та бухгалтерськими правилами.

7.3. Наукове товариство може подавати пропозиції до планування видатків і використання ресурсів, а також залучати інші джерела підтримки лише в порядку, дозволеному законодавством та внутрішніми актами ЦНТУ.

7.4. Проректор, відповідальний за наукову діяльність, забезпечує організаційну взаємодію з Науковим товариством, але не здійснює керівництва його виборними органами та не затверджує їхні рішення.

7.5. Наукове товариство оприлюднює доступними каналами загальну інформацію про склад своїх виборних органів, план заходів, відкриті рішення та щорічний звіт. Персональні дані і матеріали обмеженого доступу оприлюдненню не підлягають.

8. ЗВІТНІСТЬ, ДОКУМЕНТООБІГ ТА ГАРАНТІЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

8.1. Голова Наукового товариства не рідше одного разу на рік звітує перед Конференцією про виконання плану роботи, проведені заходи, здійснені погодження та використані ресурси. Звіт надається адміністрації ЦНТУ для інформації, а не для затвердження діяльності самоврядного органу.

8.2. Рішення Конференції та Координаційної ради оформлюються протоколами із зазначенням дати, формату засідання, складу присутніх, порядку денного, результатів голосувань та ухвалених рішень. Протоколи підписують головуючий і секретар.

8.3. Члени Товариства мають право одержувати інформацію про його діяльність і подавати пропозиції. Відмова у доступі до документів допускається лише з підстав, визначених законом.

8.4. Втручання адміністрації Університету в діяльність Товариства не допускається, крім випадків, установлених законом; суперечності між самоврядним органом і адміністрацією вирішуються шляхом переговорів та в передбаченому законодавством порядку.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Це Положення затверджується рішенням загальних зборів трудового колективу ЦНТУ відповідно до статті 41 Закону України «Про вищу освіту» та вводиться в дію наказом ректора ЦНТУ.

9.2. Наукове товариство здійснює діяльність на підставі цього Положення з дня введення його в дію.

9.3. Для формування виборних органів Наукового товариства проводиться установча Конференція. Її підготовку забезпечує ініціативна група з представників студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ЦНТУ. Порядок участі в установчій Конференції, формування її складу та проведення перших виборів визначається ініціативною групою з дотриманням принципів добровільності, демократичності, рівності прав і відкритості. Інформація про проведення установчої Конференції, порядок участі та висунення кандидатів оприлюднюється не пізніше ніж за 14 календарних днів до її проведення.

9.4. Зміни до цього Положення затверджуються в порядку, визначеному для його затвердження, з урахуванням пропозицій Наукового товариства.

9.5. Студентське наукове товариство та Рада молодих вчених Центральноукраїнського національного технічного університету продовжують свою діяльність як організаційні складові Наукового товариства відповідно до чинних положень про них, законодавства України, Статуту ЦНТУ та цього Положення.

9.6. Положення про Студентське наукове товариство та Раду молодих вчених регулюють їхню внутрішню організацію та діяльність. Питання спільної діяльності у складі Наукового товариства, формування його органів управління та здійснення повноважень, передбачених законодавством для Наукового товариства, регулюються цим Положенням. У разі виявлення суперечностей відповідні положення приводяться у відповідність до цього Положення в установленому порядку.

9.7. Входження Студентського наукового товариства та Ради молодих вчених до складу Наукового товариства не замінює передбачених цим Положенням процедур формування його виборних органів. Рішення зазначених об'єднань самі по собі не замінюють погодження Наукового товариства, що здійснюється відповідно до розділу 6 цього Положення.